

Spis treści

Od redakcji	9
Słowo wstępne	11
Etapy rozwoju	13
Przed urodzeniem	17
Etap prenatalny	17
Rytmiczny ruch	18
Bicie serca	19
Komunikacja prenatalna	20
Poród	22
Aktywność i wygoda	23
Po porodzie	24
Palec anioła	26
W wieku niemowlęcym	28
Mózg w rozwoju	29
O zmianie wrażeń	29
Czynnik czasu w procesie nauki	30
Przypadek i porządek	32
Obie półkule mózgu	32

„Syndrom sopla lodu” i inne reakcje w spotkaniu ze światem	33
O bliskości i dystansie	36
To musi być cała twarz	38
Procesy ruchowe	38
Kto w kontaktach z dziećmi kompensuje własne poczucie winy...	39
Respektować rytm	42
O ciekawości mającej życiowe znaczenie	42
Dotknąć znaczy: doświadczyć	43
Odkrywanie oczami	43
Śmiertelna nuda	45
Opanowanie ciała i zdolność koordynacji	46
Jak oczy kierują ciałem	47
Spłoszone spojrzenie	48
Naśladowanie jest warunkiem procesu uczenia się	50
Dziecięce sygnały i co z nich wynika	52
Przeżywanie sukcesu	53
Uporządkowanie jako układ odniesienia życia	54
Jestem tym, co czuję	55
Ujawnianie emocji – choćby dla zabawy	58
Konkrety chwyta się szybko	60
Fundamenty czułości	61
Czułość a seksualność wczesnodziecięca	61
Informacja zwrotna	63
Huśtawka emocji	64
Czego doświadcza ucho	70
Tak i nie	71
Reguły zabawy dziecka	73
Odwrócenie się to odmowa miłości	78
Emocje przychodzą, emocje odchodzą	78
Wczesnodziecięce ruchy jako wyraz języka ciała w skrócie	84
Głowa i twarz	85
Ręce i stopy	86
O siadaniu, raczkowaniu i chodzeniu, czyli dzieci rosną	88
Oddalenie na odległość wzroku	90
Wczesnokulturowe zaprogramowanie	92

Wsparcie chciane i niechciane	92
Dawanie i branie	101
O rytmie zdolności do uczenia się	105
Zasada wzrostu	105
Poczucie kompetencji	106
Zaburzona chęć odkrywania może mieć wpływ na całe życie	110
Stanowisko i zmiana: zmiana stanowiska	111
Konfrontacje	112
Żadnej agresji?	114
Agresja nie musi być niszcząca	115
Wrodzony strach	118
Zasada przystosowania	120
Dziecięce sygnały budzą instynkt opiekuńczy	121
Walka lub ucieczka	121
Terytorializm	122
Hierarchia i status	124
Status i posiadanie	127
Punkt wyjścia dla kariery	131
Sprawdzian odwagi i strach	134
Zbliżenia	136
Prowokacje	138
Identyfikacje	140
Pięć reakcji na nieprzyjazne bodźce	142
Samotnik i grupa	148
Reguły gry rządzą społecznością	150
Obraz idealnej matki	156

Wiek szkolny	160
Bywa też inaczej	160
Litery malowane i pisane	164
Dwa biegunki autorytetu	164
Uwaga na język ciała	166
Solidarność i niepewność	167
Zabawa jako poznawanie rzeczywistości	168
Połowiczne rozwiązania nic nie dają	171
Od swobody do porządku	172

Ja i my	173
„Przywitaj się grzecznie”	176
Nie, nie zjem zupy!	176
Kiedy dzieciom wolno mówić?	178
Presja oczekiwania	178
Za ciężko dla młodych barków	179
Nadmiar wymagań	180
Cena próżności	182
Myślenie cyfrowe kontra kreatywność	188
Sprzeczne sygnały	193
Decyzje albo priorytety	194
Jednoznaczne sygnały	194
Formuła 1:1	195
Odpowiedzi	196